

*Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za rok 2016
oraz potrzeby związane z realizacją zadań
na rok 2017*

Sprawozdanie z zadania administracji w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zgodnie z Art.176 pkt.1,2,3,4

I Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „/.../ dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy).”

Na gminy nałożono szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdanie z realizacji do dnia 31 marca każdego roku.

1. Wspieranie Rodziny

Koordynowanie i monitorowanie rodzin powierzono Miejsko Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Lidzbarku. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczony bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie

i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Celem głównym jest: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

2. Określenie zadań własnych gminy.

Do zadań własnych gminy, w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy, należy:

1). Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania

2). Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny –

W roku 2016 asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

„Rola asystenta rodziny w kompleksowym wspieraniu rodziny”

„Zrozumieć autyzm- program pomocy osobom autystycznym z terenów wiejskich oraz ich rodzinom”

„Podjęcie ustaleń dotyczących współpracy między asystentami a koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej”

„Praca nad zmianą osoby stosującej przemoc w rodzinie”

„Jak rozmawiać z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie”

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

- Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku w ramach realizacji tego zadania w 2016 r. zatrudnił jednego asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 15 rodzin (w tym 49 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez

rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Przepisy Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego stanowią, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy

zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

W 2016 roku asystent rodziny:

- a) opracował 15 planów pracy z rodziną (opracowanie i realizacja we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- b) uczestniczył w opracowaniu planów pracy z rodziną, której dziecko jest umieszczone w pieczy zastępczej (opracowanie we współpracy z powiatowym centrum pomocy rodzinie),
- c) udzielał pomocy oraz uczył członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- d) udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- e) prowadził indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- f) sporządzał opinie na wniosek Sądu o rodzinie i jej członkach,
- g) współpracował z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- h) współpracował z kuratorami rodzinnymi.
- i) współpracował z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Lidzbarku oraz pedagogami ze szkół gdzie uczyły się podopieczni.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- a) przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- b) nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych,
- c) zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,
- d) zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków,
- e) organizowaniu wsparcia materialnego,

- f) rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem,
- g) poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,
- h) podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- i) podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- j) wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- k) odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.
- l) pozyskiwanie mebli i sprzętów gospodarstwa domowego dla rodzin objętych pomocą,
- Ł) pomoc w zgromadzeniu dokumentów niezbędnych do uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci,
- m) pomoc w umieszczeniu dzieci w ośrodkach socjoterapeutycznych,
- n) pomoc w uzyskaniu pomocy w formie bezpłatnych posiłków dla dzieci w szkołach.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny przedstawiają się następująco:

WYDATKOWANIE KWOTA OGÓŁEM NA WYNAGRODZENIE ASYSTENTÓW RODZINY	33 753
FINANSOWANIE Z BUDŻETU MOPS	20 073
FINANSOWANIE W RAMCH PROGRAMU RESORTOWEGO WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2016 „ ASYSTENT RODZINY I KOORDYNATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ”	13 680

4). Finansowanie:

- podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny – w 2016 r. asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach: „ Rola asystenta rodziny w kompleksowym wspieraniu rodziny”

„Zrozumieć autyzm- program pomocy osobom autystycznym z terenów wiejskich oraz ich rodzinom”

„Podjęcie ustaleń dotyczących współpracy między asystentami a koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej”

„Praca nad zmianą osoby stosującej przemoc w rodzinie”

„Jak rozmawiać z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie”

- kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające – w 2016 r. nie było rodzin wspierających;

WYKAZ POTRZEB NA ROK 2017 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZIN

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny - **39 877 zł.**
2. Pozyskanie środków finansowych na zatrudnienie kolejnego asystenta rodziny w ramach Ustawy „Za życiem” – **40 000 zł.**
3. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej – **15 000 zł.** i placówce opiekuńczo-wychowawczej – **20 000 zł.;**
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych i asystenta rodziny zajmujących się pracą z rodziną.

PODSUMOWANIE

Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnych działań wymaga. Ośrodek stale poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny otrzymała nowy, lepszy wymiar.